

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70

7480 Vildbjerg

Giro Støttefonden

7 33 18 00

Telefon 97 13 18 00

Møltrup, den 23-08-2018

Møltrups teoretiske baggrund og helt praktiske vision

Hårdt arbejde var for slaver

Håndens arbejde har historisk set været genstand for konstant nedvurdering. På Møltrup er det en del af ker-
nen - og helt ligeværdigt med *åndens* arbejde.

I antikken var arbejdsprocesserne konkrete nyttige aktiviteter, men samtidig betragtet som "ikke-
menneskeværdigt". Det var *slaverne*, der arbejdede.

Med Platon og Aristoteles grundlagdes denne ringeagt for (fysisk) arbejde, og det har været én af tendenserne
i europæisk kultur lige siden. Tænkning og undervisning er finere.

I stedet lovpriste de lediggangen; det egentligt menneskelige; det dannede. Arbejderne (slaverne og håndvær-
kerne) opfattedes - i modsætning hertil - som levende redskaber, og selvom håndværkere nok kunne være
dygtige, var ikke rigtige 'mennesker'. Slaverne udgjorde i antikkens Grækenland og Rom ca. $\frac{2}{3}$ af befolkning-
gen

Det arbejdende menneske har efter denne opfattelse ikke mulighed for at tænke og handle frit. Friheden er
underlagt arbejdets tyranni. I arbejdet er man så at sige stadig en del af naturen. Man står i et snævert afhæn-
ghedsforhold til den.

Som ikke-arbejdende kan man derimod udfolde sig uafhængigt i frie intellektuelle, politiske og administrative
gøremål, som ikke er *arbejde*. Såvel Platon som Aristoteles og fx Cicero har jo dog været ganske aktive i de-
res lediggang, hvad alene deres litterære produktion afslører. Men de har ikke slået mønt af deres virksom-
hed. De var frie mænd, der udfoldede sig frit i deres frie tid (som ikke må forveksles med 'fritid').

Reformationen medførte respekt for hårdt arbejde

Det mest afgørende brud med nedvurderingen af det fysiske arbejde finder sted i forbindelse med Reformatio-
nen. Både hos **Martin Luther (1483-1546)** og hos **Jean Calvin (1509-64)** bliver hårdt arbejde tillagt menne-
skelig og religiøs værdi. Lediggang er nu roden til alt ondt og i øvrigt en slags socialt bedrageri. Hårdt arbejde
er derimod positivt. Hvad enten man er kristen eller ej, så er Danmark nærmere Luther end antikken, og det er
blandt andet Luthers tanke om "kald og stand", der har skabt den arbejds tradition, der er typisk for protestanti-
ske lande.

Identitet og arbejdsetik

Spørger man en spanier, hvem han er, vil svaret måske være: "Min far var Gonzales, og min mor var datter af
Perez." I Danmark er det *arbejdet*, der skaber vores identitet. Vi ser på hinanden som mennesker, ud fra hvad
vi *laver*, og ikke *hvem* vi er, og det har aldrig været særligt velanset at være arbejdsløs. Det kræver i hvert fald
en god forklaring og undskyldning, hvis man ikke skal sættes i bås som enten en doven hund uden særligt ta-
lent eller som den skæve bistandsklient, der aldrig helt fandt sin plads i samfundet.

Når vi møder et nyt menneske spørger vi ofte: "Hvad laver du?" Hvis vedkommende svarer, at han er trikota-
gehandler, så ved vi, hvem han er. Men det kunne også være, at han var besøgsven for Røde Kors og med-
lem af menighedsrådet. Der eksisterer dog en dyb fornemmelse af, at den *egentlige* selvrealisering og identitet
ligger i *arbejdet*.

Som lutheranere har vi en udpræget tillid til andre og til systemet. Vi er dømt til at gøre det bedste, vi kan i vo-
res kald og stand, og denne arbejdsetik er meget høj. – Lige som vores forventning til, at andre deler samme
høje arbejdsetik.

Lydhed versus myndiggørelse

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70

7480 Vildbjerg

Giro Støttefonden

7 33 18 00

Telefon 97 13 18 00

Møltrup, den 23-08-2018

I 1762 udgav **Jean-Jacques Rousseau** bogen "Samfundskontrakten", hvor folket udpeges som kernen i samfundets politiske system. - En forsamling, der *vil* noget sammen, og som ikke bare deltager i et uforpligtende fællesskab. Det krævede nye måder at opdrage på. Nu skulle unge ikke bare opdrages til at adlyde formynderen, men til at klare sig uden formynderen.

Rousseau inspirerede **Kant**, som i 1784 udgav skriftet: "Hvad er oplysning". I følge Kant skulle oplysning sætte folk i stand til at være selvkrørende autonome borgere, som kunne styre sig selv. Dette krævede frihed og mulighed for at deltage i den offentlige debat. Hvis tænkningen blev fri, ville det præge folkets sindelag positivt. Der opstod efter Kant en dannelsesfilosofi for hele folket, der brød med forestillingen om det klasseopdelte samfund.

Grundtvig fulgte i 1800-tallet i Kants fodspor. Han ville med folkeoplysning præge folkets sindelag. Der opstod folkehøjskoler, og folkeskolen gjorde op med den sorte skole – latinskolen - den reproducerende skole.

Grundtvig mente, at hvis almuen blev ved med at se sig som almue, kunne der ikke indføres folkestyre. Folkestyre kræver alle stænders deltagelse i stænderforsamlingerne, og dermed var folkelig oplivning og folkelig oplysning en nødvendighed. Folket skulle myndiggøres. Slagordet for folkehøjskolen blev: Fra almue til folk – oplivning og oplysning.

Når en gruppe mennesker bliver til et folk

Mennesker udvikler sociale evner i opvækst og opdragelse og får derved mulighed for at danne store fællesskaber bestående af samfundsborgere. Hvor myndige borgerne er afgøres af, om borgerne er blevet behandlet og set som ligeværdige, myndige mennesker. Man kan sige, at ord og erfaringer skaber og skæbner, hvad de siger og peger på.

I en Grundtvisk tankegang afhænger samfundets sammenhængskraft af dets evne til at inkludere, integrere og myndiggøre alle dets borgere i de fælles normer. Når mennesker *hører* noget sammen, kommer de til at *høre sammen* - og bliver til et folk. Samfundet består af et fællesskab med folketing, folkekirke, folkeskole, folkehøjskole, folkebibliotek, folkestyre, folkepension, folkeblad, folkedans, folkebevægelse, osv.

Møltrups grundlægger

Fængselspræst Johs. Munck grundlagde i 1912 Møltrup Optagelseshjem. Baggrunden herfor var i høj grad 18 års ansættelse i Vridsløselille Forbedringshus. Det blev hans erfaring, at fængslets midler til at forbedre og genrejse "forbryderne" var ensomhed, arbejde, ubetinget lydighed, flid, streng orden og sand tale.

Til trods for den gode hensigt, mente Munck, at der skulle noget andet til, hvis disse mennesker efter løsladelse skulle have en chance for at komme tilbage på rette spor. Han mente ikke, at man kunne genrejse en forbryder ved at se ned på ham. I stedet skulle der praktiseres kærlighed. En kærlighed, der "tror alt, håber alt og udholder alt".

Møltrup – her går folkets ret og det kristne kald hånd i hånd

Det er tankerne om hele folkets ret og medborgerskab - *sammen* med det kristne kald - der ligger til grund for Johannes Munks vision om et hjem, hvor alle kunne optages.

Arbejdsgrundlaget på Møltrup

Møltrup er et hjem, hvor mænd (som for kortere eller længere tid har brug for støtte i deres liv) kan finde hjælp til at tage livet op på ny.

MØLTRUP OPTAGELSESHJEM

Møltrupvej 70

7480 Vildbjerg

Giro Støttefonden

7 33 18 00

Telefon 97 13 18 00

Møltrup, den 23-08-2018

I overensstemmelse med stifteren Johannes Muncks tanker bygger Møltrup på et kristent grundlag, og betragter sig selv som en del af det frivillige folkekirkelige diakonale arbejde.

Mændene betragtes ikke som klienter, men som mennesker, der kommer til Møltrup for at være med til at drive gården. Enhver, som har brug for den hjælp, Møltrup kan yde, bydes velkommen, så længe der er plads.

Altså: Vi skal på Møltrup skabe mulighed for, at mennesker (både helt praktisk og i identitet) kan bevæge sig fra at være "hjemløs" til "samfundsborger".